

Samen werken aan een duurzaam en leefbaar Opwijk

Opwijk vraagt het aan

13 oktober 2026

Inleiding

Welke thema's wil je deze avond bespreken?

netheid schoolomgeving
biodiversiteit **wadi's** openbare vuilbakjes
ecologisch groenbeheer zwerfvuul
vergroening openbare ruimte

Ontharden

Toelichting

Met het bermenreglement wil de gemeente Opwijk de bermen langs openbare wegen zoveel mogelijk vergroenen en de verharding ervan beperken. Concreet betekent dit dat bermen waar mogelijk niet langer met grind of steentjes worden ingericht, maar als groene stroken met gras of bloemenweides. Hiermee wil de gemeente de infiltratie van regenwater bevorderen, de biodiversiteit versterken en zorgen voor een groener straatbeeld. Daarnaast legt het reglement duidelijke en uniforme regels vast voor de inrichting, het gebruik en het onderhoud van bermen, met aandacht voor bestaande situaties en noodzakelijke toegangen tot woningen.

Ontharden – bermen

een voorbeeld van een Opwijkse straat

Links en rechts van deze straat is de berm aangelegd in grind

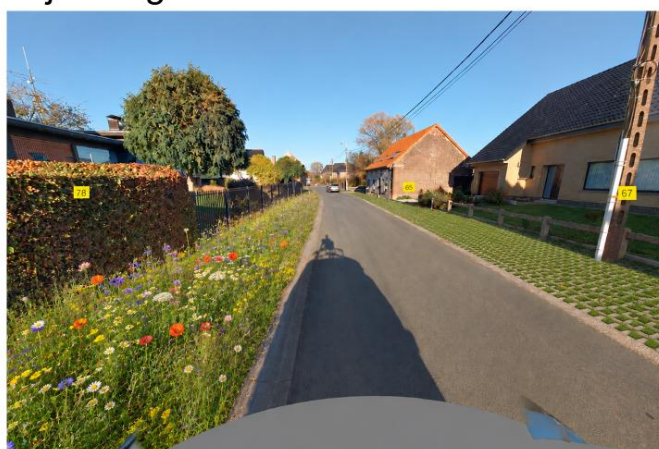
Ontharden - bermen

Eén zijde van de straat aanleggen in gras of een bloemenweide.

Ontharden - bermen

Eén zijde van de straat aanleggen in gras of een bloemenweide, de andere zijde in grasdallen.

Ontharding en boomaanplant op openbaar domein

platte daken gemeentelijke gebouwen

een groen dak zorgt voor minder afvoer, goed voor biodiversiteit, mooier uitzicht, langere levensduur, beperkt hitte-eiland...

KURT V.

5 0 0 0

Log in om te stemmen

Parking kerk Krokegem

Betere waterinfiltratie, een groenere kerkomgeving. De bezettingsgraad van de parking is met momenten veel lager...

MARGOT C.

7 0 0 0

Log in om te stemmen

Grasvlakte aan Groeningekouter

Mijn voorstel is niet om te ontharden (dit betreft reeds een grasvlakte), maar voor de aanplant van enkele extra bomen, voetbalspelplaats, zitbanken en/of aanleg petanque-pleintje. Speeltuigje ligt momenteel in volle zon, dus bij warm weer wordt het er snel te warm. Een petanque-plein en/of voetbalspelplaats kan zorgen da...

MARIN L.

2 0 0 0

Log in om te stemmen

Potteel, einde van de 2e pijpenkop

1. Waterinfiltratie en hittebestendigheid
Betonsplaktes zoals die aan de Potteel verhinderen dat hemelwater bij hevige regenval lokaal in de bodem kan sijpelen. Dit vergroot de druk op het rioolstelsel. Door deze zone strategisch te ontharden, geven we het water opnieuw de ruimte, voeden we de grondwaterreserves en gaan we het hitte-eilandeffect in de zomer effectief tegen.

2. Sociale leefbaarheid en esthetische opwaardering:
Een straat is meer dan een doorgangsweg; het is een leefomgeving. De grijze betonsplakke straat momenteel een hard en industrieel karakter uit. Vergroening zorgt voor rust, stimuleert lokale biodiversiteit (zoals nuttige insecten en vogels) en verhoogt het welzijn van de omwonenden aanzienlijk. Het transformeren van dit punt tot een groene long zal de uitstraling van de hele buurt ten goede komen.

3. Voorbeeld van vergelijkbare situatie In Assen: Chrysantenstraat.

Ontharding en boomaanplant op openbaar domein

Stappenplan:

- 1 We gaan informeren over de doelen rond ontharden en openbaar groen;
- 2 Inwoners kunnen ideeën aanbrengen via Hoplr;
- 3 Ideeën worden gepubliceerd naar alle inwoners en er kan gestemd worden;
- 4 Populaire voorstellen worden voorgelegd aan het college.

Feedback van inwoners

De aanwezige inwoners reageerden overwegend positief op het voorstel om bermen te vergroenen. Tegelijk werden enkele aandachtspunten en suggesties meegegeven voor de verdere uitwerking van het reglement.

- **Inrichting van de straat:** Niet elke straat is geschikt voor ontharding. Er moet rekening worden gehouden met de functie en inrichting van de straat, onder meer bij tweerichtingsverkeer en de nood aan uitwijkmogelijkheden. Ook werd voorgesteld om niet enkel naar de bermen te kijken, maar naar de volledige straatinrichting en de mogelijkheden om doorgaand verkeer naar grotere wegen te leiden.
- **Verkeersveiligheid en toegankelijkheid:** Er werd gevraagd hoe kan worden voorkomen dat voertuigen over de groene bermen rijden. Daarnaast werd gewezen op de toegankelijkheid voor minder mobiele personen, voor wie grasstroken moeilijk begaanbaar kunnen zijn.
- **Onderhoud:** Er werden vragen gesteld over wie zal instaan voor het onderhoud van de groene bermen, hoe ongewenste begroeiing zal worden aangepakt zonder pesticiden en welk maaibeeld zal worden toegepast.
- **Groenaanleg:** Er werd gevraagd of naast grasstroken en bloemenweides ook bomen kunnen worden aangeplant.
- **Samenhang met andere werken:** Voorgesteld werd om de ontharding van bermen zoveel mogelijk te koppelen aan geplande riolerings- en wegenwerken, zodat de herinrichting kan gebeuren wanneer de straat toch wordt opengebrouwen.
- **Mogelijke locaties:** Het wegje achter de school in Droeshout, ter hoogte van het kerkhof, werd voorgesteld als mogelijke proeflocatie om bestaande grindverharding te vervangen door groen. Ook te breed aangelegde straten bieden kansen voor vergroening. De Hoge Jan werd aangehaald als voorbeeld van een doordachte straatinrichting.
- **Betrokkenheid van inwoners:** Er werd voorgesteld om de belangengroep verder te betrekken bij de uitwerking van het reglement. Daarnaast werd het idee geïntroduceerd om inwoners via Hoplr locaties te laten voorstellen voor ontharding en bijkomende groenaanplant op het openbaar domein. Goede voorstellen zouden vervolgens kunnen doorstromen naar het college van burgemeester en schepenen.

Boomaanplant op openbaar domein: Boom zoekt peter/meter

Toelichting

Met het peter- en meterschap wil de gemeente Opwijk inwoners betrekken bij de zorg voor nieuw aangeplante bomen op het openbaar domein. Inwoners kunnen zich vrijwillig engageren om tijdens droge periodes water te geven, voornamelijk gedurende de eerste twee jaar na aanplant. Zo wordt de overlevingskans van jonge bomen vergroot.

Boomaanplant op openbaar domein: Boom zoekt peter/meter

Tijdens de eerste 2 levensjaren:

- Gietrand aanbrengen
- Regelmatig bevoeien
- Peter of meter?

Feedback van inwoners

- **Praktische organisatie:** Er werd gevraagd om hoeveel bomen het jaarlijks zou gaan en hoe het peter- en meterschap concreet georganiseerd zou worden. Ook werd gevraagd hoe het peter- en meterschap georganiseerd zou worden bij de aanplant van meerdere bomen in dezelfde straat. Wanneer slechts voor enkele bomen een peter of meter wordt gevonden, bestaat de bezorgdheid dat verschillen in verzorging en groei tot een ongelijk straatbeeld kunnen leiden.
- **Verantwoordelijkheid van aannemers:** Bij grotere aanplantprojecten werd het peter- en meterschap minder aangewezen geacht, aangezien aannemers tijdens de garantieperiode vaak zelf verantwoordelijk zijn voor de aangeplante bomen. Er werd voorgesteld om na te gaan in hoeverre deze verantwoordelijkheid in de bestekken wordt vastgelegd.
- **Omvang boomaanplant:** voor aanplanten her en der door de groendienst is het wel een goed idee, al blijft het aantal bomen dat per jaar door de gemeente wordt aangeplant beperkt.
- **Voorstellen voor nieuwe boomaanplant:** Daarnaast werd het idee geïntroduceerd om inwoners via Hoplr locaties te laten voorstellen voor nieuwe boomaanplant op het openbaar domein. Goede voorstellen zouden vervolgens kunnen doorstromen naar het college van burgemeester en schepenen.

Subsidie ontharding voortuin – Tuinrangers – Behaag je tuin – Geveltuintjes

Toelichting

De gemeente wil inwoners stimuleren om hun tuin en directe leefomgeving te vergroenen. Hiervoor bestaan verschillende ondersteuningsmaatregelen, zoals subsidies voor het ontharden van voortuinen, gratis tuinadvies via de Tuinrangers en de actie Behaag je Tuin, waarbij inwoners streekeigen bomen, hagen en struiken kunnen aankopen. Ook inwoners zonder voortuin kunnen bijdragen aan een groenere straat door een geveltuin aan te leggen, waarbij de gemeente ondersteuning biedt.

Ontharden

TUINRANGERS

- Advies op maat om van je tuin een klimaatbestendig paradijsje te maken
- Helemaal **gratis**!
- Meer info, tips en inspiratie: www.tuinrangers.be
of dien meteen je aanvraag in via de QR-code

BEHAAG JE TUIN

- Jaarlijkse actie van 1 september tot en met 15 oktober
- Kwalitatief streekeigen plantgoed aan een goede prijs:
klimaatbomen, bijvriendelijke bomen, hoogstam(fruit)bomen, gemengde pakketten voor hagen, bloesem- en bessenheggen, houtkanten, klimplanten, wilgenpoten,....

Meer info: <https://www.opwijk.be/behag-je-tuin>

Subsidies

ONTHARDEN EN VERGROENEN VAN DE VOORTUIN

- Er moet minstens 5 m² verharding opgebroken worden
- Subsidiebedrag is afhankelijk van het type verharding en het type heraanleg
- Maximum subsidiebedrag: € 500
- Meer info: <https://www.opwijk.be/milieu-afval-en-klimaat/milieupremies-en-subsidies/gemeentelijke-subsidie-voor-het-ontharden-en-vergroenen-van-de-voortuin>

AANLEGGEN VAN EEN STRAATGEVELTUIN

- De intentie om een straatgeveltuintje aan te leggen, moet eerst aangevraagd worden via het formulier op de website of per mail naar dienst uitvoering
- Werken die uitgevoerd worden op kosten van de gemeente:
 - Het uitbreken van de verharding en het plaatsen van boordstenen
 - De aangelegde geveltuintje opvullen met grond
- Meer info en voorwaarden: <https://www.opwijk.be/milieu-afval-en-klimaat/milieupremies-en-subsidies/aanleggen-van-een-geveltuintje>

Ontharden - voortuinen

Ontharden - geveltuinen

AANLEG EN BEHEER VAN KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

- Het subsidiebedrag hangt af van welk klein landschapselement je aanlegt of beheert
- Meer info en voorwaarden: <https://www.opwijk.be/milieu-en-klimaat/milieupremies-en-subsidies/subsidie-voor-de-aanleg-en-het-beheer-van-kleine-landschapselementen>

AANPLANT VAN INHEEMSE LOOFBOMEN

- De gemeente moedigt de solitaire aanplant van inheemse loofbomen aan
- Opgelet: loofbomen aangeplant in lijnverband komen niet in aanmerking
- Subsidiebedrag: € 15 per aangeplante inheemse loofboom en max. € 60 per gezin
- Meer info en voorwaarden: <https://www.opwijk.be/milieu-afval-en-klimaat/milieupremies-en-subsidies/subsidie-inheemse-loofbomen>

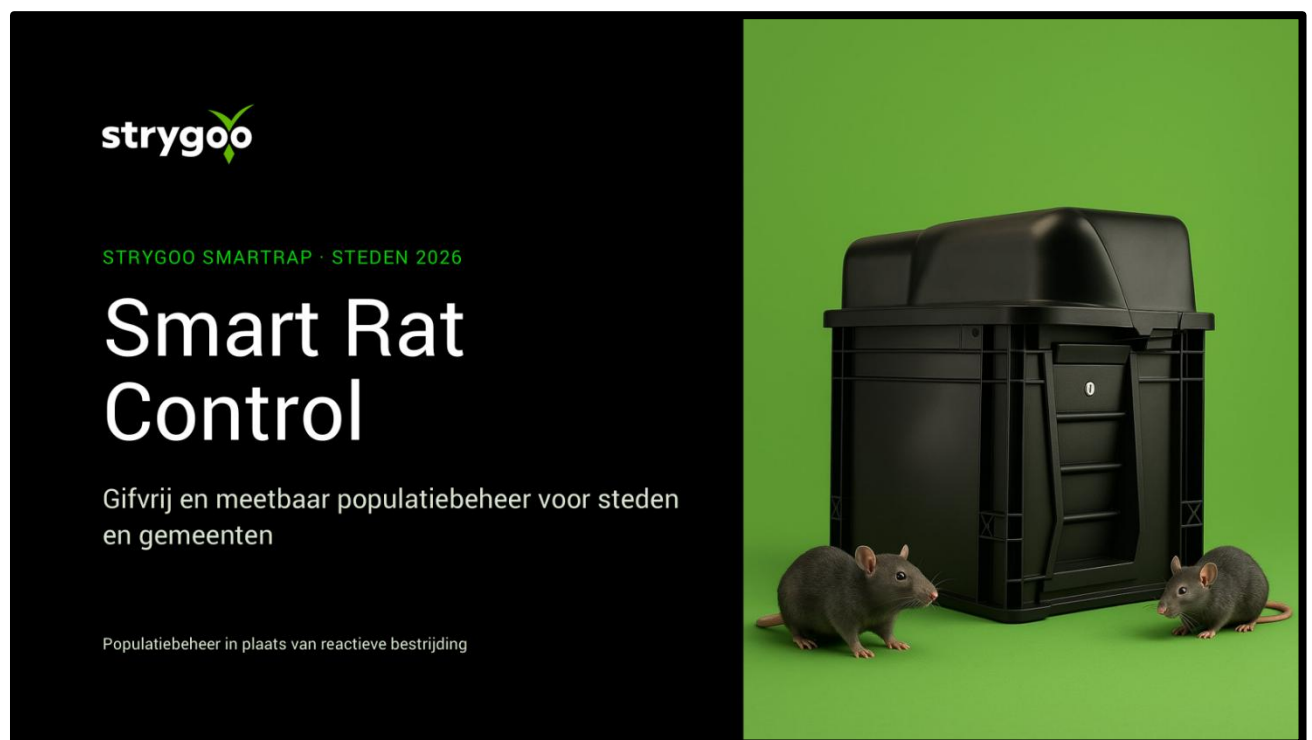
Feedback van inwoners

- **Belangstelling:** Er werd opgemerkt dat de aanleg van geveltuinen en de deelname aan het Vlaams Kampioenschap Tegelwippen tot nu toe eerder beperkt blijven in Opwijk.

Rattenbestrijding

Toelichting

Tijdens de participatieavond werd het rattenbestrijdingssysteem van Strygoo toegelicht, dat ook in omliggende gemeenten wordt toegepast. Met de slimme rattenvallen van Strygoo kan rattenoverlast op het openbaar domein gericht en zonder rattengif worden aangepakt. De vallen lokken ratten met voedsel en registreren hun activiteit via sensoren. Zodra voldoende rattenactiviteit wordt vastgesteld, kunnen de vallen worden geactiveerd. Dankzij de digitale opvolging kan de bestrijding efficiënter worden georganiseerd en kunnen probleemlocaties beter in kaart worden gebracht.

The advertisement is split into two main sections. The left section has a black background with white and green text. It features the Strygoo logo (a green leaf-like shape) and the text 'STRYGGOO SMARTRAP · STEDEN 2026'. Below this is the title 'Smart Rat Control' in large white font, followed by the subtitle 'Gifvrij en meetbaar populatiebeheer voor steden en gemeenten'. At the bottom left, it says 'Populatiebeheer in plaats van reactieve bestrijding'. The right section has a solid green background and shows a large black plastic rat trap. Two realistic-looking grey rats are positioned on the green surface in front of the trap, one on the left and one on the right.

strygoo

STRYGGOO SMARTRAP · STEDEN 2026

Smart Rat Control

Gifvrij en meetbaar populatiebeheer voor steden en gemeenten

Populatiebeheer in plaats van reactieve bestrijding

Van reactieve bestrijding naar populatiebeheer

1

Preventie

Het grondgebied analyseren en de rattenpopulaties in de stad begrijpen

2

Monitoring

Eerst meten waar ratten zitten, pas daarna bestrijden

3

Gerichte bestrijding

SmarTraps op de juiste plek, met analyse van elke vangst

4

Data en evaluatie

Resultaten meten en de aanpak bijsturen

Doel: de populatie **onder een aanvaardbare drempel** houden. Gifvrij, volgens de principes van IPM.

Klassieke methodes versus de SmarTrap

⚠ Klassieke methodes

Rattengif, (elektrische) vangkooien, klemmen, lijmplaten, honden en fretten

- Laten steeds opnieuw kadavers achter
- Zeer zichtbaar binnen de populatie
- Vicious cirkel van verplaatsing, melding en bestrijding

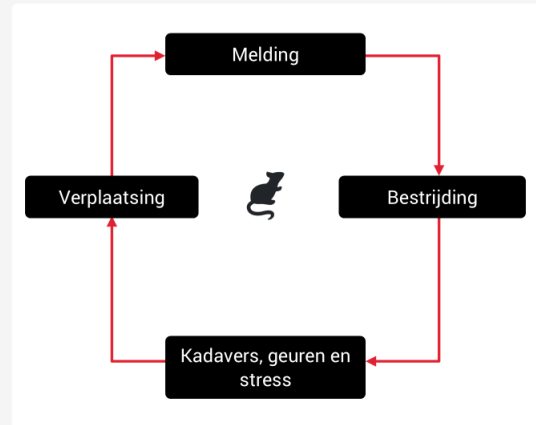
✅ Strygoo SmarTrap

Gifvrij, verbonden en meetbaar

- Kadavers meteen weg uit de populatie
- Bestrijding is minder zichtbaar
- Ratten blijven ter plaatse: het voedsel zit in de SmarTraps
- Meetbare daling van de populatie over tijd

Rattengif houdt het probleem in stand

- 1 **Rattenbiologie:** gif verplaatst de meldingen
- 2 **Nevenschade** bij andere dieren is te hoog
- 3 **Niet meetbaar:** geen zicht op het resultaat
- 4 **Resistentie** tegen rodenticiden
- 5 De huidige aanpak is een **vicieuze cirkel**

De SmarTrap in de praktijk

Pre-bait

Ratten wennen aan de SmarTrap

Trust

Vertrouwen en geuren opbouwen

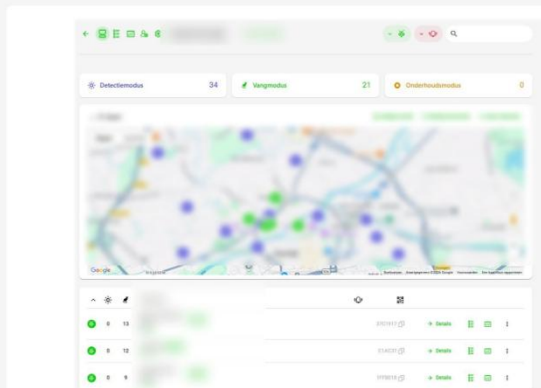

Catch

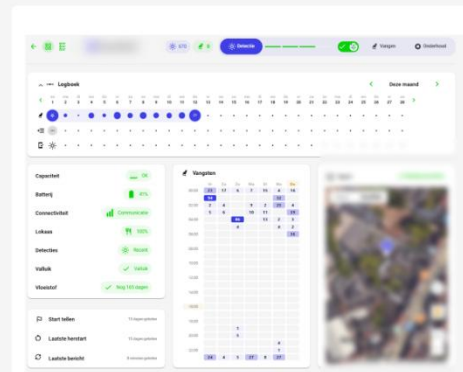
Vangen, en elke vangst wordt gemeld

Elke SmarTrap 24/7 in beeld

Overzicht: kaart en lijst met de modus van elke SmarTrap

Detail: kalender, vangsten per uur en status

Naar een duurzame daling van de meldingen

Algemeen

- **Geen gif meer** in de openbare ruimte en de riolen
- Start met 15 tot 20 SmarTraps
- Bewonersmeldingen (blijven) in kaart brengen
- Kies de opvolging: intern of via een externe partner, met sensibilisering

Praktisch

- SmarTraps strategisch in de buurten plaatsen
- **Privé:** bewoners sensibiliseren om 'restaurants' te sluiten: kippenhokken, composthopen, schuilplaatsen
- **Openbaar:** SmarTraps als nieuwe 'restaurants'
- Vangsten analyseren: volwassen ratten vangen stopt de overlast

Periodiek overleg

- Data en cijfers samen analyseren
- Resultaten en nieuwe meldingen bespreken
- Preventieve acties plannen op basis van concrete cijfers

Voedselaanbod en schuilplaatsen beperken, samen met **meetbare bestrijding**: de enige duurzame manier om ratten in de stad te beheersen.

Feedback van inwoners

- **Kostprijs:** Er werden vragen gesteld over de relatief hoge kostprijs van het Strygoo-systeem.

- **Doeltreffendheid:** Er werd gevraagd hoe effectief het systeem is en of er, gezien de werking ervan, niet meer ratten gevangen zouden moeten worden.

Varia

Toelichting

Tijdens de participatieavond konden inwoners via Mentimeter verschillende onderwerpen aanbrengen. De thema's die nog niet eerder aan bod kwamen, werden op het einde van de avond besproken.

opwijk
bruist

Inleiding

Welke thema's wil je deze avond bespreken?

biodiversiteit netheid schoolomgeving
wadi's
 ecologisch groenbeheer openbare vuilnisbakjes
 vergroening openbare ruimte zwerfvuil

Feedback van inwoners

- **Netheid van de schoolomgeving:** Er werd aandacht gevraagd voor de netheid van de schoolomgeving in Droeshout, waar na activiteiten en evenementen soms zwerfvuil achterblijft. Daarbij werd benadrukt dat organisatoren en betrokken verenigingen mee verantwoordelijkheid dragen voor het netjes achterlaten van de omgeving, zodat het opruimen niet bij de schoolkinderen terechtkomt.
- **Openbare vuilnisbakken:** Er werd gevraagd of de bestaande vuilnisbakken vervangen kunnen worden door modellen met afzonderlijke inzamelmogelijkheden voor bijvoorbeeld sigarettenpeuken en PMD. Daarbij werd ook de kostprijs van dergelijke vuilnisbakken in vraag gesteld.
- **Hondenpoep:** Er werd voorgesteld om openbare vuilnisbakken te combineren met hondenpoepbuizen. Hierbij werd verduidelijkt dat hondenpoep, mits verpakt in een zakje, ook in gewone openbare vuilnisbakken mag worden gedeponeerd.
- **Wadi's:** Er werd opgemerkt dat wadi's niet altijd als esthetisch worden ervaren. Als mogelijk alternatief werd de aanleg van ondergrondse infiltratievoorzieningen, zoals infiltratiekorven, aangehaald.